

Stichting Amani ya Congo

Jaarverslag 2021

Basisgegevens

Het doel van de stichting Amani ya Congo is:

- * het verspreiden van informatie over de politieke en humanitaire situatie in Centraal Afrika, in het bijzonder de Democratische Republiek Congo (DRC), Rwanda en Oeganda;
- * het beïnvloeden van het overheidsbeleid in Nederland en de EU ten gunste van de bevolking in die landen;
- * het bijdragen aan de verbetering van de leefsituatie van de lokale bevolking aldaar, en voorts alles wat daarmee in de meest uitgebreide zin verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn

Het bestuur van de Stichting Amani ya Congo is als volgt samengesteld:

Leen van den Berg	voorzitter
vacature	secretaris (waargenomen door de penningmeester)
Nico Dekker	penningmeester
Yesu Kitenge II	lid

De activiteiten om de doelstelling van de stichting te verwezenlijken worden uitgevoerd door een werkgroep die bekend staat onder de naam: Werkgroep Congo-Ned.

Coördinator van de werkgroep Congo-Ned is Nelly Koetsier.

Administratieve gegevens

Adres:	2 ^e Oosterparkstraat 215 II 1092 BK Amsterdam
Telefoon:	+ 31 (0) 20 6718773
Fax:	+ 31 (0) 20 4631984
e-mail	congoned@dds.nl
website	www.congoned.dds.nl
Rekeningnummer (IBAN):	NL39 INGB 0009 2633 03
	t.n.v. Stichting Amani ya Congo te Amsterdam
KvK-nummer:	3416881

De stichting Amani ya Congo is door de Belastingdienst erkend als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling).

I. Lotgevallen 2021

Enkele aandachtspunten

1. President Félix Tshisekedi heeft een nieuwe regering samengesteld. De leden behoren tot de onlangs gevormde "Union Sacrée de la Nation" die bestaat uit leden van UDPS en van verschillende politieke groeperingen die zich erbij hebben aangesloten, waaronder die van FCC (het oude politieke platform van Kabila). De nieuwe regering omvat geen leden van de PPRD, de partij van Joseph Kabila. Dit wil niet zeggen dat Kabila geen politieke invloed meer heeft. Die kan hij doen gelden via het leger waarin hij nauwe betrekkingen onderhoudt met leidinggevende officieren. De nieuwe regering staat onder leiding van premier Jean-Michel Sama Lukonde Kyenge.
2. De epidemie van Covid19 houdt in Congo de gemoederen minder bezig dan in -Europa en de VS. Het nationale medisch onderzoek instituut INRB beveelt een behandeling aan met klassieke geneesmiddelen aan (azytromycine+chloroquine+vitamineC+zink), en er is door een bekende ervaren Congolese farmaceut Batangu Mpesa (die reeds verscheidene succesvolle medicijnen op zijn naam heeft staan) een medicijn Manacovid tegen Covid19 ontwikkeld dat is geautoriseerd door het ministerie van Gezondheid (maar niet door de WHO). Helaas is Batangu kort geleden overleden. Een ander geneesmiddel met uitstekende resultaten is naar verluid Doubase-C, dat recent ontwikkeld is door de arts Dr Gilbert Kabanda op basis van planten die van nature in Congo voorkomen. Er is in het land, meer dan over Covid19, ongerustheid over de toenemende verbreiding van tropische ziekten als malaria (vooral ook onder kinderen) en TBC waarvan de bestrijding nu stagneert.
3. In mei 2020 werd Uvira na ongewoon hevige regens getroffen door een grote overstroming, doordat de rivieren Mulongwe en Kamimvira die de plaats doorstromen met veel geweld buiten hun oevers traden. Veel bewoners zijn sindsdien dakloos doordat hun woning door het water is verzwolgen. Een groep wetenschappers van het Centrum voor Hydrobiologie heeft vastgesteld dat de ramp mede het gevolg is van menselijke activiteit, namelijk de ontbossing van de hellingen van de rivieren op de Moyens et Hauts-plateaux van Uvira. Ook het Tanganyikameer is door het vele hemelwater buiten de oevers getreden wat de wegen langs de kust nog steeds plaatselijk onbegaanbaar maakt.
4. De president heeft vanaf mei 2021 voor de provincies Ituri en Noord-Kivu (met ondermeer de grote stad Beni en het bekende Virungapark) de staat van beleg afgekondigd. Dit betekent het instellen van militair bestuur, met name opschorting van het burgerlijk bestuur en de civiele rechtspraak. Gezien de slechte reputatie van de FARDC is dit voor de bevolking een verontrustend perspectief. En de MONUSCO heeft daar ook geen goede reputatie aangezien zij na meer dan een decennium met de vredesmissie geen tastbaar succes heeft geboekt. De president motiveerde zijn besluit met verwijzing naar de activiteit van gewapende groepen zoals de ADF die hun origine in de buurlanden Oeganda en Rwanda hebben. Na de verwachte mislukking van zijn beleid is inmiddels, tot schrik van de bevolking, het Oegandese leger UPDF binnengerukt om 'orde op zaken te stellen' in samenwerking met het Congolese leger.

II Activiteiten

2.1 Project in Zuid-Kivu

In de loop van het jaar is Heri Njila (na een lang verblijf Nederland en België) teruggekeerd naar Congo met het doel het landbouwproject PAF (Project Agricole du Fizi) in de gemeente Fizi nieuw leven in te blazen. (Het project is in detail beschreven in het document www.congoned.dds.nl/Verslag_Heri_Congo.pdf). De plaats Fizi ligt ten zuiden van de provinciehoofdstad Uvira, niet ver van het Tanganyikameer en wordt omringd door gedeeltelijk onontgonnen terrein dat geschikt is voor landbouw. De reis van Heri werd enkele maanden vertraagd door de geldende internationale corona-reisbeperkingen. Het was een gecompliceerde expeditie: vliegreis Schiphol-Dar es-Salam (Tanzania), 2-daagse reis per bus door Tanzania tot Kigoma aan het Tanganyikameer en tenslotte oversteeek per boot naar Uvira (RDC). Bij de douane in Uvira stond volgens verwachting de container klaar met materieel voor het project die Heri maanden tevoren over zee had verstuurd. Deze bevatte ondermeer twee tractoren en een bulldozer voor het zware werk, (tweedehands) apparaten die hij zelf met werk in Nederland en met hulp van derden had vergaard.

Landinwaarts vanaf het meer is Zuid-Kivu voornamelijk een bergachtig gebied dat sinds lang vooral in trek is bij goudzoekers, zowel industriële mijnbedrijven als artisanale delvers. De aanwezigheid van dit edelmetaal in de bodem is frequent aanleiding tot bloedige twisten. Een ander twistpunt is de aanwezigheid van (zich Banyamulenge noemende) migranten uit Rwanda die een deel van het hoogland rond de plaats Minembwe gekoloniseerd hebben, waarin de lokale stammen (zoals de Bafulero en Babembe) nooit hebben berust. Heri kent dat gebied goed; bij een eerder verblijf had hij al eens (met beperkt succes) geprobeerd jongeren in de regio over te halen tot constructieve samenwerking, met name in de voedselproductie, om de ondervoeding te bestrijden.

Het onderstaande is gebaseerd op recente e-mail berichten die Heri ons vanuit Congo stuurde.

In de maanden voorafgaande aan zijn terugkeer (augustus 2021) blijkt de situatie in Uvira en omstreken verslechterd. Niet zozeer vanwege de corona – daar trekt men zich in de streek weinig van aan – maar vanwege de toegenomen activiteit van gewapende groepen, en van maatschappelijke problemen zoals het gebrek aan onderhoud van de wegen, het ontbreken van voldoende drinkwater, dat nu in flessen uit Burundi moet worden ingevoerd, honger door voedseltekort, enz.. Bij de grens met Burundi, waar de ‘coronaregels’ wel strikt worden gehandhaafd, zijn voor de lokale handel tegen betaling PCR tests te koop.

Ook de klimaatsverandering maakt de mensen wanhopig: na de overstromingen door zware regenval vorig jaar die veel woningen vernielde, is dit jaar het regenseizoen overgeslagen. Er heerst nu al maandenlang droogte wat leidt tot mislukte oogsten en dus voedselgebrek op de markt van Uvira. De stad is vol ontheemden, uit het binnenland waar gevechten aan de gang zijn en uit de delen van de omgeving waar de overstromingen hebben plaatsgevonden. Er heerst volgens Heri een opstandige sfeer alsof een revolutie ophanden is. De militaire toestand in het binnenland is extra verward omdat het nationale leger FARDC de situatie niet aankan en, ondermeer bij Minembwe, het leger lokale Mai-Mai groepen inhuurt om orde op zaken te stellen.

Na het inklaren van de container (24 ton) en het monteren van de machines stuitte men op een lastige hindernis: de (enige) weg naar Fizi stond nog gedeeltelijk onder water; het transport moest wachten tot het water voldoende gezakt was. Daarom werd de tractor met ploeg verhuurd aan een coöperatie in het naburige Sange totdat ook dat niet meer mogelijk was, omdat (door de droogte) de grond zo hard was geworden dat de ploeg er niet meer door kon. Rond het einde van dit jaar (2021) is een delegatie van PAF naar Fizi vertrokken om met de lokale chefs te onderhandelen over het gebruik van de gemeenschapsgronden.

2.2 Brochure MNC/L

Ons werd gevraagd mee te helpen aan de totstandkoming van een brochure over de geschiedenis van de partij MNC/L in Congo. Het gaat om de partij die is gesticht door Patrice Lumumba, de in 1960 vermoorde eerste premier van Congo. Het verzoek kwam van Jean Biampata, een oude kennis die in

Amsterdam woont maar ook organisatorisch nauw betrokken is bij de MNC/L in zijn geboorteland. Het document, getiteld "Que Voulons-Nous?", waarvan Jean Biampata de auteur is, beoogt de herinnering vast te leggen aan de politieke processen gedurende de eerste decennia van de staat Congo, waarin de MNC/L een rol speelde.

We zijn ervan overtuigd dat het van belang is de herinnering aan de vroege periode van de democratische staat Congo, die sindsdien achterhaald is door de dictatuur van Mobutu en het autoritaire regime van Joseph Kabila, levend te houden, vooral ten behoeve van de jongere generaties.

Bij de vormgeving van de brochure is de hulp ingeroepen van Nino-Kunstservice. Onze stichting betaalde de drukkosten van de eerste oplage van 200 exemplaren voor verzending naar Congo.

2.3 Bijzondere giften

Nelly heeft een groot deel van het afgelopen jaar besteed aan het schrijven van haar memoires. Het document kwam in gedrukte vorm in augustus jl. klaar onder de naam Van Bewustzijn tot Actie; het beschrijft in het kort de vele acties die Nelly heeft georganiseerd of waaraan zij intensief heeft deelgenomen. Het bestrijkt de jaren 1971 tot 2019, en daarmee ook de periode van de Solidariteitsgroep Zairese Vluchtelingen (SZV) [vanaf 1989] en de daaropvolgend de Werkgroep CongoNed [vanaf 1997] en de stichting Amani ya Congo [vanaf 2011]

Het boekje heeft zij (kosteloos) toegezonden aan veel oude kennissen met de suggestie een gift te sturen aan CongoNed. In totaal heeft dat onze stichting € 215,- opgeleverd waarvoor we de donateurs hartelijk danken; het bedrag is bestemd voor het project van Heri Njila in Zuid-Kivu.

III Financieel verslag 2021

(bedragen in €)

Staat van Baten en Lasten

Inkomsten		Uitgaven	
Giften	1.735,00	Algemene kosten	270,52
		Afschrijving computer	is afgeschreven
		Reiskosten Benelux	-
Beëindiging Plusrekening	84,54	Portokosten	-
		-	
		Project Uvira	1.020,00
		Project MLC-Lumumba	366,95
-			
<i>Totaal inkomsten</i>	----- + 1.819,54	<i>Totaal uitgaven</i>	----- + 1.657,47
		Eindresultaat	162,07

Balans per 31/12/2021

Activa		Passiva	
Computer (restwaarde)	50,00	Eigen vermogen	589,99
Liquide middelen:		Verplichtingen:	
Kas (tekort)	-/- 226,90	Lening	500,00
Girorekening	1.266,89		
Spaarrekening	-		
	----- + 1.039,99		
<i>Totaal</i>	----- + 1.089,99		----- + 1.089,99

Toelichting

Eigen Vermogen:

Vermogen per 31/12/2020	427,92
Saldo 2021	162,07
	----- +
Eigen vermogen per 31/12/2021	589,99

13 april 2022